

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **Ministerstva vnitra**, odboru azylové a migrační politiky, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, za účasti **T. K.**, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2004, č. j. 47 Az 252/2003 - 43, o námitce účastnice řízení o podjatosti soudce,

t a k t o :

Soudkyně Nejvyššího správního soudu JUDr. Marie Součková **n e n í** vyloučena z projednávání a rozhodnutí této věci.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2004, č. j. 47 Az 252/2003 – 43, bylo zrušeno rozhodnutí stěžovatele ze dne 18. 12. 2002, č. j. OAM-5272/VL-07-12-TZ-2002, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel kasační stížnost. Poté, co byla věc předložena krajským soudem Nejvyššímu správnímu soudu, zaslal tento účastníkům řízení poučení o složení senátu, které mimo jiných obsahovalo označení věci „Žalobkyně T. K. proti žalovanému Ministerstvu vnitra ČR, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, proti rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 47 Az 252/2003 – 43“, dále vlastní poučení o složení senátu s oznámením o možnosti namítnout podjatost soudce, a v neposlední řadě upozornění na možnost žádat odměnu advokáta v následujícím znění „V případě, že byl účastníkovi řízení soudem ustanoven advokát, jej tímto zároveň vyzýváme, aby v téže lhůtě vyčíslil odměnu a soudu doložil, zda je plátcem DPH či nikoliv. Pokud tak neučiní, bude o odměně rozhodnuto na základě skutečností zřejmých ze spisu.“ Přípis byl vyhotoven jménem předsedkyně senátu JUDr. Marie Součkové.

V podání ze dne 31. 10. 2005 nazvaném „Věc: námitka podjatosti soudkyně JUDr. Marie Součkové“ účastnice řízení uvedla, že je nucena odmítnout soudkyni, neboť nikam žádné stížnosti nepsala, a to ani proti stěžovateli, ani proti rozhodnutí krajského soudu, neboť rozhodnutí soudu jí vyhovuje, protože je v její prospěch. Dále poukázala na skutečnost, že jí není zřejmé, proč jí soudkyně dává na srozuměnou, že jí byl poskytnut advokát. To měl učinit již krajský soud, který o to žádala, což se však nestalo. Jestliže o tom není ve spise usnesení, znamená to, že ani advokát není. Účastnice řízení dále uvedla, že jak tedy jenom může M. Součková rozhodnout vše o podstatě o věci, když neví, o co se jedná. Požádala soud o ustanovení bezplatného advokáta, poskytnutí tlumočníka, proplacení všech svých výdajů v této věci a informovala soud o změně adresy.

Soudkyně Nejvyššího správního soudu JUDr. Marie Součková ke vznesené námitce podjatosti uvedla, že nemá žádný vztah jak k věci, tak i k účastníkům řízení či k jejich zástupcům, neboť žádnou z těchto osob osobně nezná. Účastnice řízení v dané věci zjevně nepochopila obsah přípisu, který jí byl Nejvyšším správním soudem zaslán. Není pravda,

že by účastníci řízení nebylo známo, že proti rozhodnutí krajského soudu byla podána kasační stížnost, neboť tato jí byla soudem zaslána k vyjádření, čehož účastnice řízení využila. V přípise rovněž není řečeno, že by účastníci řízení byl ustanoven advokát. Proto JUDr. Marie Součková neshledává námitku podjatosti důvodnou.

Podle ust. § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.), jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Podle odst. 5 téhož ustanovení může účastník nebo osoba zúčastněná na řízení namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce, rozhodne o ní senát po jejich vyjádření.

Předpokladem pro zajištění záruky správného a spravedlivého rozhodnutí je, aby v řízení jednal a rozhodoval soudce nepodjatý, který není v žádném osobním stavu k účastníkům a k jejich zástupcům a který není nikterak zainteresován na výsledku řízení. Proto důvodem vyloučení soudce je soudcův poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům, přičemž zákon dále vylučuje soudce, který věc již projednával a nebo o ní rozhodoval v jiném stupni, v předchozím soudním řízení nebo v řízení u správního orgánu. Poměr k věci vyplývá především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci; tak je tomu v případě, kdyby byl sám účastníkem řízení, nebo v případě, že by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen na svých právech (např. kdyby jinak mohl být vedlejším účastníkem). Vyloučen je také soudce, který získal o věci poznatky jiným způsobem než z dokazování při řízení (např. jako svědek vnímal skutečnosti, které jsou předmětem dokazování). Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být také založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, např. vztahem přátelským či naopak zjevně nepřátelským. Zákon vylučuje, aby důvodem pochybnosti o soudcově nepodjatosti mohly být okolnosti, které spočívají buď v jeho postupu v řízení v projednávané věci, nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. V postupu soudce při projednávání konkrétní věci se totiž projevuje samotný výkon soudnictví a tyto okolnosti samy o sobě nemohou být důvodem k pochybnosti o nepodjatosti soudce.

V projednávané věci účastnice řízení dovozuje podjatost soudkyně z obsahu jí zasláního přípisu, tedy z faktu, že v něm byla označena jako žalobkyně, a že je v něm uvedeno, že jí byl poskytnut advokát, což dle jejího názoru svědčí o okolnosti, že JUDr. Marie Součková nemá dostatečné povědomí o souzené věci tak, aby v ní mohla rozhodnout. Ve svém podání však účastnice řízení neuvádí žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly skutečnost, že ho nazvala „námitka podjatosti soudkyně JUDr. Marie Součkové“, tedy důvody, které by byly podřaditelné pod ust. § 8 s. ř. s. a které by zakládaly podjatost zmíněné soudkyně. Skutečnosti, které účastnice řízení uvádí ve svém podání, o takových okolnostech nesvědčí, naopak jsou důkazem, že účastnice řízení správně neporozuměla obsahu zmiňovaného přípisu. Ten sice ve svém záhlaví použil pro označení věci pojmenování

účastníků dle řízení o žalobě, avšak je z něho jasně seznatelné, že je v něm poučováno o řízení před Nejvyšším správním soudem, tedy o řízení o kasační stížnosti. Shodně se lze vyjádřit i o pokynu z hlediska možného uplatnění odměny advokátem, neboť z poučení je jasně seznatelné, že se na účastníka řízení vztahuje pouze „v případě, že byl účastníkovi řízení soudem ustanoven advokát“, přičemž takovou podmínku účastnice řízení nesplňovala, protože jí advokát ustanoven nebyl. Z tohoto důvodu se na její osobu tato část poučení nevztahovala. Nejvyšší správní soud považuje v této souvislosti za vhodné zdůraznit, že účastnici řízení bylo známo, že stěžovatel podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, neboť tato jí byla zaslána krajským soudem a účastnice řízení k ní podala i vyjádření. Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že zaslání poučení tak, jak bylo učiněno v souzené věci, je běžným úředním postupem soudu, který mu ukládá s. ř. s. Tato skutečnost nemůže být důvodem k vyloučení soudce ve smyslu § 8 odst. 1, poslední věty, s. ř. s., citovaného výše. Jedná se o nepřijatelnou námitku, neboť ze zákonné díkce je patrné, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Jiné okolnosti, které by byly důvodem k pochybnostem o nepodjatosti uvedené soudkyně, účastnice řízení nenamítá a sama soudkyně ve svém vyjádření uvádí, že jí takové okolnosti nejsou známy a že se necítí být podjatá.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal vznesenou námitku podjatosti soudkyně JUDr. Marie Součkové důvodnou, což vyjádřil ve výroku tohoto usnesení (§ 8 odst. 5 s. ř. s.). Ve věci bude proto dále rozhodovat shora uvedená soudkyně Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. ledna 2006

JUDr. Radan Malík
předseda senátu